

1

Parçada, Kur'an âyetlerinin küfür karanlığını dağıtmasını daha iyi hissetmek için okuyucuya nasıl bir haval kurması tavsiye ediliyor?

11sinif 13-soz-p03-cahiliyet-icinde-ayetlerin-ihya-edici-tesiri

Cevap 1

Kendini cehaletin ve gafletin
yaygın olduğu eski bir dönemde,
Çöl hayatının ortasında
yaşıyormuş gibi düşünmesi
isteniyor.

2

Bu hayal içinde dünyanın durumu
nasıl tasvir ediliyor?

11sinif 13-soz-p03-cahiliyet-icinde-ayetlerin-ihya-edici-tesiri

Cevap 2

Varlıkların, bilgisizlik ve dikkatsizlik sebebiyle manasız ve cansız görülür hâlde olduğu anlatılıyor.

3

Kur'an'dan gelen ilahî hitap
duyulunca varlıkların
görünüşünde nasıl bir değişim
meydana gelivor?

11sinif 13-soz-p03-cahiliyet-icinde-ayetlerin-ihya-edici-tesiri

Cevap 3

Önceden ölü veya uykuda sanılan varlıklar sanki canlanmış, uyanmış ve Allah'ı anan mahlûklar olarak görünmeye başlıyor.

4

Gökyüzü ve yıldızlar, bu bakış
açısıyla nasıl anlam kazanıyor?

11sinif 13-soz-p03-cahiliyet-icinde-ayetlerin-ihya-edici-tesiri

Cevap 4

Gök bir bütün hâlinde konuşan bir yapı gibi, yıldızlar da hikmet ve hakikati gösteren işaretler gibi görülüyor.

5

Yeryüzü, denizler, karalar,
hayvanlar ve bitkiler bu yeni
nazarda nasıl değerlendiriliyor?

11sinif 13-soz-p03-cahiliyet-icinde-ayetlerin-ihya-edici-tesiri

Cevap 5

Hepsi Allah'ı tesbih eden ve manevî bir dil ile O'nu bildiren varlıklar olarak anlaşılmaktadır.

6

Metne göre bugünün insanı
neden o ilk muhatapların aldığı
zevki tam olarak
kavrayamavabilir?

11sinif 13-soz-p03-cahiliyet-icinde-ayetlerin-ihya-edici-tesiri

Cevap 6

Çünkü Kur'an'ın getirdiği nur zamanla iyice tanınmış, alışılmış bilgi hâline gelmiş; insanlar da ülfet sebebiyle ilk tesiri derinden hissedemez olmuştur.

7

İslâm'ın yayılması ve bilgilerin
yerleşmesi, âyetlerin ilk tesirini
anlamada nasıl bir sonuç
doğurmudur?

11sinif 13-soz-p03-cahiliyet-icinde-ayetlerin-ihya-edici-tesiri

Cevap 7

Hakikatler açık ve bilinir hâle geldiği için, ilk defa karanlığı yaran o güçlü etkiyi fark etmek zorlaşmıştır.

8

Parçada geçen i'cazın bu bölümde
öne çıkan yönü nedir?

11sinif 13-soz-p03-cahiliyet-icinde-ayetlerin-ihya-edici-tesiri

Cevap 8

Âyetlerin, karanlık anlayışları dağıtıp varlıkları anlamlı ve canlı gösteren hidayet verici mucize oluşudur.

9

Bu bölümün sonunda niçin bir temsil anlatılacağına haberi veriliyor?

11sinif 13-soz-p03-cahiliyet-icinde-ayetlerin-ihya-edici-tesiri

Cevap 9

Kur'an'ın çok yüksek bir mucizelik derecesini akla daha iyi yaklaştırmak için örnekli bir açıklamaya geçileceği bildiriliyor.

10

Metinde, Kur'an âyetleri neye
benzetilerek tanıtılıyor?

11sinif 13-soz-p03-cahiliyet-icinde-ayetlerin-ihya-edici-tesiri

Cevap 10

Delici ve parlak yıldızlara benzetilerek yol gösterici ve karanlığı giderici yönleri öne çıkarılıyor.

11

Okuyucunun eski döneme gitmiş
gibi düşünmesi neden isteniyor?

11sinif 13-soz-p03-cahiliyet-icinde-ayetlerin-ihya-edici-tesiri

Cevap 11

Kur'an'ın indiği ilk ortamda meydana getirdiği büyük zihnî ve manevî değişimi daha canlı fark etmesi için isteniyor.

12

Cehalet ve gafletin hâkim olduğu ortamda varlıklara nasıl bakıldığı anlaşılıyor?

11sinif 13-soz-p03-cahiliyet-icinde-ayetlerin-ihya-edici-tesiri

Cevap 12

Onlar sanki sadece hareketsiz,
şuursuz ve tabiata bağlı şeylermiş
gibi görülüyor.

13

İlâhî beyan işitilince, insanların
zihnindeki eşya tasavvuru nasıl
değişiyor?

11sinif 13-soz-p03-cahiliyet-icinde-ayetlerin-ihya-edici-tesiri

Cevap 13

Eşya sessiz ve amaçsız
görünmekten çıkıp bilinçli şekilde
Rabbi'ni anan mahlûklar olarak
algılanıyor.

14

Parçada göğün bir ağız gibi
gösterilmesi neyi anlatmak için
kullanılmıştır?

11sinif 13-soz-p03-cahiliyet-icinde-ayetlerin-ihya-edici-tesiri

Cevap 14

Kâinatın topluca Allah'ı bildiren ve O'nu zikreden büyük bir düzen içinde olduğuna dikkat çekmek için kullanılmıştır.

15

Yıldızların birer hikmet ifadesi gibi
görülmesi hangi kavrayış
değişimini gösterir?

11sinif 13-soz-p03-cahiliyet-icinde-ayetlerin-ihya-edici-tesiri

Cevap 15

Onların sadece maddî cisimler değil, aynı zamanda ilahî sanat ve manaya işaret eden deliller olarak anlaşılmasını gösterir.

16

Metne göre alışkanlık perdesi,
âyetlerin mucize yönünü fark
etmeyi nasıl etkiler?

11sinif 13-soz-p03-cahiliyet-icinde-ayetlerin-ihya-edici-tesiri

Cevap 16

İnsan sürekli gördüğü için derin anlamı kaçıırır; böylece âyetlerin karanlığı dağıtan yönünü tam hissedemez.

17

“Ulûm-u mütearife” hâline
gelmek burada ne anlama
geliyor?

11sinif 13-soz-p03-cahiliyet-icinde-ayetlerin-ihya-edici-tesiri

Cevap 17

Bir zamanlar yeni ve sarsıcı olan hakikatlerin sonradan herkesçe bilinen ve olağan karşılanan bilgiler durumuna gelmesini ifade edivor.

18

Bu parçada asıl verilmek istenen
temel mesaj nedir?

11sinif 13-soz-p03-cahiliyet-icinde-ayetlerin-ihya-edici-tesiri

Cevap 18

Kur'an'ın, ilk indiği ortamda insanın kâinata bakışını kökten değiştirip her şeyi Allah'a işaret eden canlı deliller hâline gösterdiğidir.

19

Parçada, Kur'an'ın tesirini anlamak için hangi tarihî ortam özellikle hatırlatılıyor?

11sinif 13-soz-p03-cahiliyet-icinde-ayetlerin-ihya-edici-tesiri

Cevap 19

İslâm'dan önceki cehalet döneminin çöl hayatı hatırlatılıyor.

20

O dönemde eşyanın “perde altında” kalması hangi manaya gelir?

11sinif 13-soz-p03-cahiliyet-icinde-ayetlerin-ihya-edici-tesiri

Cevap 20

Varlıkların gerçek hikmetinin ve Allah'ı gösteren yönünün fark edilmemesi demektir.

21

Kur'an'ın yüce hitabı duyulunca
“ölü” gibi görülen varlıkların
“dirilmesi” nasıl anlaşılmalıdır?

11sinif 13-soz-p03-cahiliyet-icinde-ayetlerin-ihya-edici-tesiri

Cevap 21

Bu, onların gerçekten can değiştirmesi değil; insan zihninde anlam kazanıp şuurlu bir tesbih içinde görülmesidir.

22

Metinde yıldızların önceki ve sonraki algısı arasında nasıl bir fark kuruluyor?

11sinif 13-soz-p03-cahiliyet-icinde-ayetlerin-ihya-edici-tesiri

Cevap 22

Önceden donuk ve sıradan parçalar gibi görülürken, sonrasında hakikati bildiren işaretler olarak görülüyorlar.

23

Arzın, denizin ve karanın birer dil
gibi tasvir edilmesi neyi
düşündürür?

11sinif 13-soz-p03-cahiliyet-icinde-ayetlerin-ihya-edici-tesiri

Cevap 23

Bütün yeryüzünün Allah'ın kudretini ve hikmetini anlatan bir ifade aracı gibi anlaşılması gerektiğini düşündürür.

24

Metne göre sadece bugünün
rahat ve alışılmış bakışıyla
yetinmek niçin eksik kalır?

11sinif 13-soz-p03-cahiliyet-icinde-ayetlerin-ihya-edici-tesiri

Cevap 24

Çünkü bu bakış, âyetlerin indiği andaki yeniliği, sarsıcılığı ve dönüştürücü etkisini göstermeye yetmez.